Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 4 улиця св. Антонього.

Письма приимають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ ôдъ порта. Рукописи не звертають ся

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Старостволхъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Подиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 25. Пятница 1 (13) Лютого 1891. **Рôкъ I.**

Перегладъ политичный.

Зъ Вѣдня доносять до *Pest. Lloyd*-у, що всѣ австрійски полки краєвои обороны, а також дальматинськѣ и тирольски баталіоны краєвои обороны, дôстали новѣ карабины. Прочѣ новѣ карабины, якѣ має доставити фабрика карабинôвъ въ Штаєрѣ, призначенѣ на доповненье запасôвъ маґазиновыхъ. Пôдъ конець марта буде мати австрійска краєва оборона и єи маґазины 186.000 карабинôвъ репетієровыхъ малого калибру и ôдповѣдный до того запасъ амуниціи. Ôдпадаючѣ въ наслѣдокъ того карабины системы Верндля разомъ зъ амуницією и приналежными до нихъ приборами, будуть переховувати ся для загального ополченя въ складахъ краєвои обороны або въ спеціяльныхъ маґазинахъ, устроєныхъ въ зборныхъ мѣсцяхъ ополченя. Однакожь клясы ополченя, призначенѣ до доповненя правильнои арміи, дôстануть повне узброєнье не зъ тыхъ маґазинôвъ, але зô складôвъ запасовыхъ дотычныхъ ôддѣлôвъ лінієвого войска краєвои обороны.

Allg. Reichs Corresp. доносить, що король Гумбертъ, заразъ, коли принявъ димисію Кріспіого, выславъ до цѣсарѣвъ австрійского и нѣмецкого обширнѣ письма, въ котрыхъ пояснивъ докладно причины уступленя Кріспіого и завѣрявъ, що криза въ италіяньскôмъ кабинетѣ, не нарушить нѣякъ основъ тридержавного союза.

Въ Швайцаріи порушено справу реформы уставы о надаваню правъ горожаньства чужинцямъ. После уставы тои, каждый чужинець принятный до якои небудь громады, стає ся горожаниномъ и не може бути выдаленымъ на пôдставѣ недавно ухваленого постановленя, що на внесенье прокуратора звязковои рады має право усунути зъ Швайцаріи кождого чужого соціялиста, або агитатора анархичного. Потреба змѣны уставы такои єсть конечна, бо показало ся, що много чужинцѣвъ надѣленыхъ правомъ горожаньства швайцарского, позôстає на службѣ поліціи нѣмецкои и россѣйскои.

Дипльомація Петербурска єсть крайно огôрчена наслѣдками, якѣ выкликала звѣстна нота, выслана до правительства болгарского, домагаюча ся выданя всѣхъ нигилистôтъ россійскихъ. Поліція россійска указала на тринайцятехъ перебуваючихъ въ Болгаріи будьто нигилистôвъ, тымчасомъ слѣдча комисія пôдъ предсѣдательствомъ Луканова рѣшила выдалити ажь двѣста Россіянъ. Суть то переважно бувшѣ офицеры россійскѣ, агенты панслявистичнѣ, справцѣ всякихъ бунтôвъ, якѣ мали мѣсце въ Болгаріи. Правительство болгарске раде, що легкимъ способомъ прислугуючи ся Россіи, прислужить ся собѣ въ утреваленю внутрѣшного спокою въ Болгаріи, для Россіи однакъ прислуга тота єсть не наймилѣйшою, бо получена зъ величезною стратою дипльомаціи петербурскои. Щобы направити сей блудъ, заложено въ Румуніи осередокъ всѣхъ змагань революційныхъ, зверненыхъ противъ Болгаріи. При тôмъ ходить Россіи не лишень о выкликанье перевороту въ Болгаріи, но також и о выслѣдженье твердынь румуньскихъ, що въ разѣ потребы, моглобы Россіи ôддати не одну прислугу.

Нѣмецкѣ часописи дуже невдоволенѣ зъ именованя гр. Шлифена шефомъ нѣмецкого головного штабу. Гр. Шлифенъ єсть чоловѣкомъ надзвычайно пильнымъ, працьовитымъ и точнымъ, однакъ не має своихъ властныхъ поглядѣвъ, анѣ самодѣльности. Видно зъ того, що цѣсарь Вильгельмъ хоче окружити ся людьми слабыхъ здôбностей, щобы поворочувти ними якъ самъ схоче. Такъ твердять *Hamburger Nachrichten*, а при тôмъ примѣчають, що вже перестало бути тайною, длячого Бисмарка заступивъ Каприви. Теперѣшный бо канцльеръ єсть лишень фиґурою, держачою ся безъусловно приказôвъ цѣсаря. Показало ся то найлѣпше пôдчасъ дискусіи въ парляментѣ о африканьскихъ кольоніяхъ, де Каприви мѣсто боронити дѣяльности кольоніяльнои, самъ умывъ руки, бо сказавъ, що цѣсарь самъ давъ точки, котрыхъ держати ся треба безъусловно. Бисмаркъ такимъ бути не мôгъ. Якимъ єсть канцлеръ, такимъ бути мусить и шефъ штабу. Усуненье Вальдерзеегого було вже давно постановлене, ôдкладано го лишень для того, що не було для него становища, ôддаленого ôдъ столицѣ. Цѣсарь уважає державу за свôй фôльварокъ, а достойникôвъ за официялистôвъ.

Симпатія Французôвъ взглядомъ Россіи, посунена ажь до границь смѣшносты, надоѣла французкôй прасѣ. *France* называє єѣ „дурацтвомъ". Доки объявы симпатіи манифестовали ся межи дипльоматичными представительями народôвъ, межи матросами або урядниками обохъ народôвъ, мали они якійсь сенсъ.

Нынѣ однакъ перейшло се границѣ здорового розуму, наколи кто небудь покликавши ся на тоє, що єсть Россіяниномъ, всѣхъ потягає за собою, навѣть и поліцаѣвъ. Чоловѣкъ утѣкає зъ реставраціи, не заплативши трехъ франкôвъ. Поліцай єго гонить, а коли вже має єго дôстати въ свои руки, звертає ся той до него и кричить: „Не рухайте мене, я Россіянинъ, князь русскій и attaché посольства. Святымъ страхомъ перенята поліція задержує ся и позваляє утечи „князеви". Дѣйстно булобы лѣпше, щобы симпатія до такихъ границь не доходила, а поліція щобы напередъ пе

БЕЗЪ СЕРЦЯ

(Зъ житя бойкôвъ)

ІЕРОНИМЪ Я. ЛУЦЫКЪ.

I.

Гната взяли до войска. Бѣдный Гнатъ! Бѣднѣй и чомужь? не ôнъ першій не послѣдный. А прецѣнь бѣдный Гнатъ! Бѣдный, бо прійде ся єму покинути все, и хату ту низеньку, запалу хату, и сопѣлку и отару, и батька и неньку и Гандзю чорнобрыву и горы, тѣ горы єго любѣ. Ой бо любить ихъ Гнатъ дуже. Малымъ хлопцемъ, ще вырве ся бувало зь хаты и бѣжить далеко, далеко, мѣжь ялицѣ, мѣжь смерски и высше, вы ше ажь тамъ, де ялиць нема, зъ ôдки видно далеко, далеко пôдъ Самбôръ и дальше єще. А де дальше,—того не знає Гнатъ.

Єму сказали, що видно за Самбôръ, тому вѣрить Гнатъ и дивить ся маленькими оченятами на виднѣючій десь, далеко бѣлый шматъ, за котрымъ лежить Самбôръ. И въ зимѣ неразъ Боже святый, годинами сидить маленькій Гнатъ при ôкнѣ и хухає на шибки, щобы вытерти лишь маленьку дѣру, ось таку, щобы можна окомъ споглянути на свѣтъ божій та на тотѣ верхи, та смереки снѣгомъ прибранѣ.

— Мамо, мамо коли снѣгъ злѣзе! коли буде можна пôйти на двôръ.

— Ой не скоро сынку, не скоро! говорить мат ръ.

Ой не скоро, не скоро, не одну днину прійде ся єще примерти голодомъ, закимъ весна пр и е.

— Не скоро,—повторяє собѣ потиху Гнатъ а слезы якъ горохъ котять зъ маленькихъ оченятъ.

— Дурный Гнатъ говорить мати, коли споглянe на малого хлопця.—Плаче, чого єму плакати. Дурный Гнатъ? Може и справдѣ дурный; хто тамъ знає, якъ оно є.

II.

А потôмъ вже хлопцемъ и паробкомъ, кôлькожь то днѣвъ, та ночей проживъ ôнъ за ôвцями середъ смерекъ тыхъ. Бувало неразъ, якъ нôчь настане, а на небо зôйде сотня зôрокъ, одна и друга, и тихо стане до о кола, лишь смереки ся хилять низько-низенько, тогды такъ легко Гнатови на серцю, такъ добре. И годину одну и другу тримбѣтає нашь Гнатъ, а голосъ тримбѣти несе ся несе, и ôдбиває ся ôдъ верхôвъ и знову лунає по горахъ, лѣсахъ, ажь десь тамъ гине мѣжь ярами та прогалинами. А тамъ въ селѣ не одинъ газда пристане, послухає голосу тримбѣти, покиває головою, выйме зъ губы люльку, сплюне три разы, якъ законъ велить и скаже пôдъ носомъ:

„Ади! чортôвъ сынъ, якъ грає".

И не одна дѣвчина, довго стоить въ садку, слухає, упоює ся звуками тыми, поки не потихнуть они, не розплынуть ся по росѣ....

„И самъ красный и такъ красно грає".

И зъ жалкимъ серцемъ що утихъ красный Гнатъ, вертає дѣвчина до хаты, щобы завтра вечеромъ знову послухати тои самои тужнои ноты, що такъ за серце хапає.

Не слухайте дѣвчата, не для васъ тримбѣтає Гнатъ, не для васъ. Для кого иншого тота пѣсня сердечна, бо для кого иншого бъє серце Гнатове.

Знає Гандзя чорноока, що для неи грає Гнатъ; знає Гнатъ, що Гандзя слухає єго пѣснѣ, знає, и для того грає такъ сердечно, такъ любо....

III.

Грало ся;—а нынѣ? Взяли Гната до войска. Отъ єще пару дней, а тра ставати пôдъ карабинъ, тра йти де поженуть, далеко ôдъ дому, далеко ôдъ своихъ. И неразъ плаче Гнатъ сердечно, бо тяжко на серцю, тяжко. А другѣ смѣють ся, смѣють зъ Гната. Дурный Гнатъ плаче, якъ дитина. Дурный Гнатъ? Може и правда, та кто єго знає?

IV.

Тяжко Гнатови, тяжко. Вже нынѣ тра ѣхати а ту нове нещастье. Померъ татуньо; три роки хирлявъ, лежавъ на печи, годѣ було

ресвѣдчила ся о справдитности такого attaché, а доперва тогды го увôльняла. Щожь погадають собѣ въ посольствѣ россійскôмъ о импровизованôмъ товаришу, котрый волѣвъ наразити ся не зломанье ноги, якъ заплатити три франки.

Два найважнѣйшіи письма бельгійскіи *Defense Nationale* и *Belgique Militaire*: рѣшучо попирають письмо генерала von der Smissen, домагаючи ся *права загальнои службы войсковои*. И дѣйстно, головною причиною всѣхъ розрухôвъ то неурегульоване право обовязку до службы войсковои, котра позваляе богатшимъ ставити за себе заступникôвъ, а убогихъ безвглядно потягае до сего такъ тяжкого для нихъ обовязку.

Въ Петербурзѣ збунтовали ся робôтники въ робôтняхъ военнои маринарки, нагнали своихъ настоятелѣвъ, заволодѣли бюрами и будынками, директора Вѣрговского оббили за то, що выступивъ зъ острыми замѣтами, губернатора столицѣ Грессера высмѣяли, а коли сѣвъ до санокъ и почавъ утѣкати, тритысячна толпа гнала за нимъ, кидаючи снѣгомъ. Головный адмиралъ флоты, братъ царскій, в. князь Сергій, хотѣвъ своею повагою усмирити робôтникôвъ, однакъ тоти приняли го смѣхомъ и грозьбами. Зворохобленіи толпы хотѣли попалити робôтнѣ, но на щастье прибуло на часъ войско и по короткôй стычцѣ убило кôлькохъ ворохобникôвъ, кôлькасотъ увязнено, а решту розôгнано. Въ каждôмъ злучаю справа се дуже важна. Въ Россіи, де правительство желѣзною тисне всѣхъ рукою и всякіи забуреня вже въ зародишу приглумлюе, треба дѣйстно ôдваги якъ найбôльшои, щобы важити ся на тое, до чого поважили ся робôтники петербургскіи. „*Daily Telegraph*“ доносить, що въ замѣшаню тôмъ достерегли власти россійскіи лишь початокъ великого бунту, котрый рôвночасно мавъ вспыхнути въ многихъ другихъ мѣсцяхъ и дати початокъ бôльшôй а загальнôй ворохобнѣ, черезъ нигилистôвъ россійскихъ приготованôй.

Справы краєвіи.

Дня 6 с. м. ôдбуло ся въ гмаху соймовôмъ засѣданье сталои секціи, краєвои комисіи для справъ рôльничихъ. Нарадамъ проводивъ членъ Выдѣлу краєвого п. Романовичь, присутніи були члены секціи: Поляновскій Богданъ, Станиславъ Стадницкій, дръ Пилятъ; функцію секретаря сповнявъ проф. Струсевичь.

Секція займала ся роздѣленьемъ рефератôвъ, въ способъ слѣдуючій:

Справу пôднесеня молочарства въ краю, котра то справа мае бути предметомъ розправъ слѣдуючого засѣданя секціи опôсля предложена повнôй комисіи для справъ рôльничихъ, передано п. Лянґієму.

Справу пôднесеня управы тютюну, по одержаной ôдповѣди ôдъ комитету львôвского Товариства господарчого, до котрого ôднѣсъ ся о опинію Выдѣлъ краєвый, передано Станиславови гр. Стадницкому.

Справу трактатôвъ гандлевыхъ передано др. Пилятови, котрый приготовуе пытаня и матеріялы, маючій ся предложити спеціяльнôй анкетѣ, котра буде склицана въ мартѣ.

Справу залѣсненя задувôвъ пѣсковыхъ, а именно порушенои черезъ Выдѣлъ краєвый точнои контролѣ надъ працями при залѣсненю, передано до зреферованя ц. Головкевичови.

Петицію Товариства рыбакôвъ стрыйскихъ о заложенье краєвого рыбного заведенія, рѣшено переслати до оцѣнки п. Александрови Гостковскому.

Справу субвенціонованя фабрикъ крохмалю, рѣшено полишити Выдѣлови краєвому до урядженя, пôсля постановленои вже Выдѣломъ програмы.

Акція передвыборча.

Преосвященный епископъ администраторъ дієцезіи перемыскои, Юліянъ Куиловскій, выготовивъ и розôславъ до священьства дієцезального окружникъ, накликуючій до спôльного дѣланя при выборахъ, на основѣ народнои програмы одобренои князями церкви.

Польскій центральный комитетъ выборчій у Львовѣ розôславъ до польскихъ дневникôвъ слѣдуюче письмо:

„Зъ причины появляючихъ ся хибныхъ, а для акціи выборчои шкôдныхъ допесень дневникарскихъ о ухвалахъ центрального комитету предвыборчого, просить отсимъ презідія комитету поважану редакцію о заряджене, щобы таки вѣсти були мѣщени на основѣ письменного повѣдомленя зъ пôдписомъ презеса або вице-презеса комитету. За-однымъ просимо подати се письмо наше до прилюдной вѣдомости.

У Львовѣ 8 лютого 1891.

Пресесъ центр. комитету *А. Сапѣга*.

Дѣло подае цѣкаву допись зъ Коломыйского. Позволимо собѣ навести єѣ:

Зъ коломыйского повѣту пишуть намъ: „Коломыйскій округъ выборчій єсть теперь ареною завзятои а безоглядной аґитаціи радикалôвъ. Горстка радикалôвъ всякими способами аґитуе за д-ромъ Даниловичемъ, въ повѣтъ спроваджено академикôвъ и тіи зъ де-якими другими молодиками (близшого означеня стану ихъ подати годѣ) ѣздять ôдъ села до села. Самъ же кандидатъ радикальный выступае теперь уже отверто противъ всякои солидарности рускои, выступае противъ програмы народнои, противъ головного комитету руского и т. д. — и акцію веде на власну руку. — На вѣчу дня 2 н. ст. лютого выбрано комитетъ зъ волѣ Даниловича, але що до того комитету треба було взяти (бо и народъ домагавъ ся) такожь многихъ противникôвъ єго кандидатуры, то доповнено той комитетъ людьми „своими.“. Головою сего комитету єсть посолъ о. Гаморакъ, хотяй головный рускій комитетъ именувавъ єго своимъ делегатомъ.“

„Не потребую чей же й казати, що поважна интелиґенція руска, свѣтска и духовна, противна кандидатурѣ д-ра Даниловича.“

Въ Теребовли ôдбули ся дня 3 с. (н. с. предвыборчи зборы, на котрыхъ завязано комитетъ выборчій а до президіи выбрано: о. Билиньского зъ Илавча головою, а о. Ивана Воляньского зъ Острôвця секретаромъ.

Дня 5 н. с. завязавъ ся въ Теребовли такожь комитетъ польскій.

Зъ Перемышляньского пишуть до *Дѣла*: „Русины въ Перемышляньскôмъ завязали свôй комитетъ, котрого головою єсть о. деканъ А. Танчаковскій зъ Дунаєва.

„Поляки ôдбули д. 6 н. ст. лютого довѣрочну нараду, на котру запросили и де-кого зъ Русинôвъ. На скôлько намъ удало ся дослѣдити, Поляки въ тутешнôмъ повѣтѣ годять ся зъ гадкою, що зъ округа Золочѣвъ-Перемышляны повиненъ выйти посломъ до Рады державнои Русинъ. Кажуть, що центральный комитетъ польскій предкладавъ кандидатуру гр. Потулицкого зъ Глинянъ, але той, кажуть, не хоче кандидувати.

Зъ стороны рускои выплыло кôлька кандидатуръ: Іосифа Опишкевича нотаря зô Зборова, адъюнктôвъ судовыхъ Кароля Пôдляшецкого и Харака зъ Золочева, судьѣ Товарницкого зъ Глинянъ, судьѣ Льва Шеховича зъ Перемышля, навѣть посла К. Телишевского, а зъ стороны „объеднителѣвъ“ проф. о. Костецкого зô Львова.

Дня 4 н. ст. лютотого ôдбула ся довѣрочна нарада въ Золочевѣ, однакожь що-до особы кандидата не порѣшено ще ничого“.

Дня 9 н. ст. лютого завязавъ ся въ Болеховѣ комитетъ выборчій на судовый повѣтъ болехôвскій въ цѣли переведеня выбору посла до рады державнои зъ округа Долина-Калушь-Бôбрка. Заразъ таки на першôмъ засѣданю приступлено до выбору кандидата и поставлено кандидатуру посла Юліяна Романчука. За кандидатурою посла Романчука заявили ся: сѣмъ священникôвъ (межи тыми о. Ив. Озаркевичь, деканъ о. Горникевичь и др.), представителѣ свѣтскои ин-

---

ся двигнути, ноги попухли, бѣдувавъ, поки не скôнчила ся вся бѣда. Лежить теперь на лавѣ, спокôйно, тихо, безжурно. Байдуже єму, що дѣє ся въ хатѣ, журивъ ся ôнъ вѣкъ цѣлый, въ журбѣ зрôсъ, въ журбѣ выплекавъ ся, въ журбѣ живъ, въ журбѣ померъ. Чи не часъ спочити?

Падькае стара мати, сама не знае, що єй почати, чи заводити надъ мерцемъ, чи заходити ся коло похорону, чи розчесати ясніи кудры Гната, а розчесати въ послѣдный разъ, та ладити єго въ дорогу. Бѣдный Гнатъ, самъ не знає, чи змовити еще хоть одинъ „пацѣръ“ надъ батькомъ, чи пращати матѣрь, чи забѣгнути на друге обôйстье, де єго... е! но що и казати. пропало — минуло ся — така воля Божа.

— Пора въ дорогу — крикнувъ присяжный.

— Пора въ дорогу — шепнула матѣрь.

— Пора въ дорогу — промовивъ Гнатъ.

А на другôмъ обôйстю прошептала Гандзя: „Пора въ дорогу“ и закрыла лице руками, щобы не дати слезамъ полити ся по лицю. А старый батько лежить на лавѣ. Єму байдуже, пора Гнатови въ дорогу чи нѣ.

V.

Загнали Гната далеко-далеко на Мазуры. Тяжко ту жити. И край иншій, пѣски та пѣски, нѣгде деревины, и люде не такіи, до нѣкого слôвця не скажешь. Бѣдный Гнатъ! Бѣдный и чомужь? тажь ôнъ не першій — скажете. Такъ, а прецѣнь зъ другими не такъ якъ зъ Гнатомъ. Гнатъ вырвавъ бы ся зô шкôры, щобы лишень на хвилю полетѣти до гôръ своихъ, до тыхъ синыхъ, чудныхъ, любыхъ гôръ своихъ, до ялицъ, смерекôвъ, — мôй Боже! Полетѣвъ бы Гнатъ, та годѣ, кабатина тисне, давить, не вырвешь ся, не полинешь, не полетишь, хотьбы и крилъ дôстати. Не полетить Гнатъ, не гляне на стрѣху запалу, на неньку, що ôдъ горя выплакала свои очи, на могилу батька, що запала ся и заросла, на Гандзю бѣдну, що сохне и вяне ôдъ туги и жалю. Не взлетить Гнатъ, не взлетить.

А люде? Отъ якъ люде! Смѣють ся зъ бойка, покепкують, прозывають. Не въ ладъ имъ, що Гнатъ мовчаливый, они хотѣлибы, щобы смѣявъ ся, щобы тѣшивъ ся, якъ они ся тѣшать, щобы забувъ журбу, якъ они забули. Бѣдный Гнатъ! Не єму забути на тое, на що другіи забули, бо певно другіи не полишили того, що Гнатъ лишивъ.

Гната зовуть всѣ — „бойкомъ“. Бойко тай бойко, на бойка все, добре чи лихе, хто чому виненъ — бойко. Камраты Гната, самі Подоляки и Мазуры, хоть и розумѣють по нашому, та не потрафлять розважити, потѣшити, додати серцю ôдрады.

Гнатъ привыкъ вже до того, що всѣ смѣють ся зъ него, всѣ клять, всѣ бойкомъ называють. Най смѣють ся, кобы въ серце глянули, въ то бѣдне серце, не до смѣху може сталобы имъ. Най бють, душѣ не выбють, не принукають єѣ, щобы зъ пôдъ кабатины не дерлася она далеко ôдъ пѣскôвъ тыхъ, до гôръ, смерекôвъ, лѣсôвъ своихъ.

Най сварять, най зовуть бойкомъ, та гадцѣ не закажуть нести ся пôдъ стрѣху низеньку, стелити ся до нôгъ матери, до грудей Гандзѣ.

Ходить Гнатъ молчаливый, до нѣкого слова не скаже; та и що казати — пусті слова!

VI.

— Знаете панѣ, що суть люде безъ серця, безъ чутя, правдиво куссень дерева.

— Чи може се бути?

— О вѣрте, що такъ! Я маю въ своѣй компаніи хлопа, бойка, котрому все одно, чи бють єго, чи гладять — хлопъ безъ серця. Межи быдлятемъ а чоловѣкомъ такимъ нема рôжницѣ; що не напрацюю ся я, щобы вырobити въ нѣмъ якесь почутье — де тамъ! Кусень колоды — бôльше нѣчого.

Такъ то оповѣдавъ панъ капитанъ Гнатовôй суджєнôй, о тôмъ Гнатѣ безъ серця. А панночка слухала, слухала пильно, що можуть бути люде безъ серця.

(Дальше буде.)

телигенціи (дръ мед. Подлускій, судія Юліянъ Сельскій) и одинъ селянинъ (зъ двохъ взятыхъ до комитету). Лише о. Глѣбовицкій и дякъ о. Глѣбовицкого заявили ся за кандидатурою, о. Ив. Озаркевича — однакожь о. Озаркевичь заявивъ, що ôнъ кандидатуры зъ округа Долина-Калушь-Бôбрка не прійме.

Дописи.

Зъ пôдъ Монастырискъ.

Не разъ ставивъ я собѣ се пытанье, чому то у насъ такъ лѣниво, не склано, не удачно веде ся справа религійно-моральна здвигненя нашого люда? Чому тамъ, де лютерство або шизма завистно стереже свого панованя и всякій проявъ католицкого житя спинює на всѣ способы, чому тамъ тоє духовне житье и крѣпчѣйше и живѣйше? При тôй свободѣ вѣры, якою тутъ въ Галичинѣ тѣшимо ся, повинни бы мы тую справу незнати якъ высоко пôднести, а дѣе ся противно; видимо бо, єсли не чимъ разъ бôльшій упадокъ вѣры и норовственности, то явный застôй и оцѣпенѣнье духовне. Бо вжежь хиба никто не заперечить, що мѣсецями норовственнôсть межи селяньством значно пôдупала; що піяньство межи старшими а розпуста межи молодежею чимъ разъ гôрше розмагають ся; що несловнôсть, обманьство, непошанованье чужого майна и славы, ба навѣть разяче непошанованье церковныхъ заповѣдей и духовеньства проявлює ся въ застрашаючій способъ.

А такі справы, якъ оставлена гнилицка, якъ переходъ цѣлои громады на безвызнаневôсть, якъ байдужнôсть на свôй обрядъ, якъ кнышôвскй, мурынскй, захарчуковскй мудрованя, — не говорять же самі за себе, и не спонукують щобы надъ ними глубоко призадуматись?

Або и сей проявъ, байдужного, ба навѣть прихильного захованя ся народа взглядомъ тыхъ, котрі публично бо въ соймѣ, зъ цѣлымъ цинизмомъ зневажають католицку Церковь и єи достойника — а опôсля стають передъ тымъ народомъ яко кандидаты на пословъ?

Дежь причина того зла, а зла тымъ бôльшого, бо проникаючого вже суспôльний а навѣть и політичні ôдносины краю? Се пытанье ставляю не лише я, а ставляють єго всѣ, що журять ся добромъ загальнымъ. Кто тому виненъ? Чи якійсь ворожій духъ часу? Чи байдужнôсть провôдныхъ сферъ въ народѣ? Чи розкладова дѣяльнôсть апостолôвъ недовѣрства? Чи не достаточне противодѣйствіе стоячихъ на сторожи души народа?

Може зъ тыхъ наведеныхъ причинъ зла, кождой потроху приложила ся до сего звыродненя духового, яке мѣсецями больше, мѣсецями меньше межи простымъ народомъ кидає ся въ очи. Ті, котрі стоять близько народа, знають лѣпше єго совѣсть, обсервують єго домашне и позадомашне житье — ті, кажемо, скорше бы могли на се пытанье ôдповѣсти.

Тожь лишаючи имъ розвязанье тои загадки, я самъ не хочу єѣ розвязувати неôдкликальнымъ засудомъ. Менѣ о що инше ходить.

Завзвалисьте до вспôвдѣлу въ працѣ, я не ôдъ того. Що виджу и що болить мене, то пишу. Придасть ся на що? — добре. Виджу недолю духову, обниженье религійного настрою, звыродненье щирои колись и праведнои рускои души,—дѣлю ся тымъ моимъ горемъ зъ Вами, а якъ позволите, розгляну ся за способомъ на ту бѣду нашу.

На теперь, коли вже цѣле се письмо має бути таке гôрке, ще разъ повторю тую мою увагу, яку высказавъ я на початку:

Чому то у насъ, при такихъ средствахъ спріяючихъ, при такôй повнôй свободѣ пастырскои и апостольскои дѣяльности, — чому, кажу, дѣло религійно-моральна здвигненя народа веде ся такъ байдужно, сонно, не складно, ґôмовъ бы та евангельска сôль вже звѣтрѣла и не має силы уплодотворити землѣ. Вѣдай оно треба, щобы та сôль сама перше стала соленою, закимъ солити стане, вѣдай ті, котрі сего великого дѣла забрати ся хочуть, повинни перше свою ôдховати и ублагороднити душу. Але о томъ потомъ.

Вашъ щирый приклонникъ
Verax.

Кроника.

— **Ц. к. Рада школна краєва** именовала тымчасового учителя, Михаила Евстахевича въ Журавнѣ, сталымъ учителемъ молодшимъ 2-клясевои школы етатовои въ Роздолѣ.

— **Дирекція почтъ и тельеграфôвъ** позволила атистентомъ почтовымъ, Иванови Гиштинови въ Ряшовѣ и Яковови Заудерерови въ Новôмъ Сончу, на замѣну мѣсть службовыхъ.

— **Доповняючи выборы.** До выдѣлу Рады повѣтовои въ Сокали, на мѣсце п. Едварда Никоровича зъ Ульвôвка, котрый зрѣкъ ся мандату члена выдѣлового, выбрано кс Любоменского, лат. пароха въ Белзѣ.

— **Населенье мѣста Перемышля** представляє ся пôсля конскрипціи такъ: Середмѣстье числить 264 домôвъ а 8795 мешканцѣвъ, передмѣстье львôвске 671 домôвъ а 10 900 мешканцѣвъ, Пôдзамче 111 домôвъ а 6.698 мешканцѣвъ, Засанье 515 домôвъ а 6.698 мешканцѣвъ, — разомъ 1561 домôвъ и 28.058 мешканцѣвъ. Єсли-жь дочислимо войсковый ґарнизонъ, числячій до 8000 душъ, то населенье Перемышля выпесе 36.058 душъ.

— **„Комисарѣ“ емиґраційни** появили ся у всхôдной Галичинѣ, а то въ околицѣ Бродôвъ, Красного и Буска. Жиды въ ясный день перехоплюють селянъ по дорогахъ и корчмахъ, та намавляють ихъ до емиґраціи до Бразиліи, при чôмъ розказують имъ чудеса о тôмъ краю: якъ тамъ тепло, якъ гарно, що кождый емиґрантъ дôстає тамъ за дармо найлѣпшій ґрунтъ, худобу, знаряды рôльничи и т. п. Жиды называють ся у селянъ „комисарями“ и въ корчмахъ записують селянъ. Въ тыхъ корчмахъ все биткомъ людей а деякі селяне, набивши собѣ голову оповѣданями жидôвъ, набирають охоты до емиґраціи. Паробки по дворахъ выповѣдають службу и не хотять вже робити, бо, якъ говорять, „панъ комисарь записавъ ихъ уже до Бразиліи“.

— **Шѣсть людей,** занятихъ при роботѣ около регуляціи Дуная, хотѣло переплынути рѣку въ околицѣ Браинъ, лодь однакъ переважила ся и всѣ попадали въ воду. Четырохъ уратовано, двохъ погибло.

— **Любителямъ сыра.** Швайцарскій ученый Адамецъ, доконавъ стислыхъ обсервацій сыра ементальского. Въ одномъ грамѣ достерѣхъ онъ 90.000 до 140.000 т. з. микробôвъ, котрыхъ число по 70 дняхъ збôльшило ся до 800.000. Въ иншомъ родѣ сыра знайшовъ Адамецъ по 45 дняхъ до двохъ миліонôвъ микробôвъ. Кусень одже сыра, важучій 300 грамôвъ, мѣстить въ собѣ менше бôльше тôлько животинъ, кôлько людей жиє на свѣтѣ.

— **Пригода на ловахъ.** Минувшои суботы выбравъ ся на ловы посесоръ бровару въ Бакунчицяхъ пôдъ Перемышлемъ. Запавши въ снѣгъ, не примѣтивъ, що одна цѣвка дубельтôвки запхалась снѣхомъ, а коли ôдтакъ стрѣливъ до звѣрины, цѣвка пукла и ôдорвала єму два палцѣ у руки.

— **Въ Кієвѣ,** гоненье жидôвъ, выкликало не малу бѣду. Торговля упадає, властителѣ домôвъ тратять маєтки, домôвъ на продажь пропасть, а купцѣвъ не ма. Порожныхъ помешкань всюди повно, а купцѣ перестали платити вексль. Недавно, якъ доносить „Кієвлянинъ“ приѣхавъ зъ Москвы оденъ „прикащикъ„, котрому ôдъ купцѣвъ належало ся 45.000 рублѣвъ и не дôставъ нѣ копѣйки, бо ті вымовляли ся, що нові постановы противъ жидôвъ, довели ихъ до такого положеня, що не ма чимъ платити.

— **Похороны** б. п. Олександра Огоновского, ôдбудуть ся нынѣ (четверъ) о 3 по полудни.

— **Въ Берлинѣ академія соціялистична** остала заведена и 1000 робôтниковъ до неи записало ся. Буде то розсадникъ наукъ перевороту суспôльного, котрый добра не принесе Нѣмцямъ.

† Посмертни оповѣстки.

† **Олександеръ Огоновскій,** докторъ правъ и докторъ фильософіи, професоръ права цивѣльного въ львôвскôмъ Университетѣ, б. деканъ факультету правничого, членъ Рады мѣста Львова, членъ-основатель товариствъ „Просвѣты“, „имени Шевченка“, руского Педаґоґічного, членъ-основатель и першій голова політичного товариства „Народна Рада“, членъ товариства „Руска Бесѣда“, института Ставропигійского, и пр., упокоивъ ся по принятю св. Тайнъ, передвчера (вô вторникъ), о 9-ой годинѣ рано на ударъ серцевый въ 42-ôмъ роцѣ житя.

Бл. п. Олександеръ Огоновскій, сынъ священника, родивъ ся 1848 роцѣ въ Букачôвцяхъ. Науки ґімназіяльні скôнчивъ 1866 року въ Бережанахъ, а университетскі 1870 року у Львовѣ и одержавъ перше степень доктора философіи, а потомъ степень доктора правъ. Яко кандидатъ адвокатскій ставъ 1873 р. доцентомъ для австрійского права цивільного зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ, въ 1878 р. именовано єго надзвычайнымъ професоромъ, а въ р 1882 професоромъ звычайнымъ. (Покôйный бувъ першимъ професоромъ зъ выкладовымъ языкомъ рускимъ на выдѣлѣ правниôмъ).

Бл. п. Олександеръ Огоновскій вже яко студентъ заявлявъ великій талантъ. Яко писатель спершу зачавъ ôддаватись писаню творôвъ драматичныхъ, але пôзнѣйше посвячувавъ свое перо выключно литературѣ фахово-науковôй правничôй.

Кромѣ многихъ моноґрафій въ нѣмецкихъ часописяхъ фаховыхъ выдавъ Покôйный въ 1877 р. студію Die Geschäftsführung ohne Auftrag а въ р. 1880 велике дѣло Österreichisches Ehegüterrecht, перше въ австрійскôй литературѣ правничôй зъ того предмету. По руски въ „Правничôй Часописи“ написавъ двѣ студіи „Замѣтки до теоріи о блудѣ при умовахъ облиґаційныхъ (1889 р. и „О зобовязаняхъ природныхъ“ (1890 р.)

При працѣ фаховôй, науковôй, Покôйный богато трудивъ ся въ рускихъ товариствахъ, остатными роками головно въ „Народнôй Радѣ“, котрои бувъ о тыхъ довголѣтныхъ всесторонныхъ трудахъ коротко говорити годѣ. Въ другôй половинѣ 1890 р. почавъ бл. п. Олександеръ Огоновскій западати на здоровлю, недуга серцева поступала досыть быстро, а смерть неумолима зморозила щире єго серце. И такъ стоимо надъ свѣжою могилою, въ котру зложимо одного зъ найгорячѣйшихъ нашихъ патріотôвъ, котрый не словомъ а дѣломъ давъ доказъ, що любивъ, а любивъ горячо свою рôдню, свôй край, свôй людъ сердечный. Одного менше межи нами, а одна могила бôльше и одно имя бôльше зъ тыхъ, котрі на вѣчну память записати собѣ повинні мы въ серцяхъ нашихъ. Вѣчная єму память.

Вѣсти епархіяльни.

Аеп. Львôвска.

Президія намѣстничтва годить ся на удѣленье каноничнои институціи оо.: Евстахія Меруновича на приходъ св. Петра и Павла у Львовѣ и Онуфрѣя Криницкого на Бѣльче

Правительство выасиґнувало платню 300 зр. для прив. сотрудника въ Выбудовѣ на одинъ рôкъ.

Введеный о. Евг. Кунчиньскій, яко сотрудникъ въ Довгômъ.

ТЕЛЕҐРАМЫ.

31 сѣчня (12 лютого).

Вѣдень. П. Министръ правосудія перенѣсъ нотаря Іосифа Громницкого зъ Нижанковець до Комарна.

Вѣдень. Около 5000 челядниковъ шевскихъ узыскавши то, чого ся домагали, повернуло до варштатовъ. Штрейкує еще 10.000 челядниковъ.

Парижъ. Рада народова выстосовала до всѣхъ робôтниковъ Франціи ôдозву, щобы въ дни 1 мая урядили манифестацію.

Брукселя. Трета секція Избы депутованыхъ приняла 5 голосами противъ 4 внесенье въ справѣ ревизіи конституціи. Сѣмохъ членôвъ комисіи встримало ся ôдъ голосованя.

Рада генеральна партіи робôтничои выслала меморіялъ до єпископату бельгійского, просячи го, щобы не займавъ неприхильного становища взглядомъ ревизіи конституціи.

Торгъ збôжемъ.

12 лютого	Львôвъ	Терно-пôль	Пôдволо-чиска	Ярославъ
Пшениця	7.——8 15	7.——7.85	6.70—7.35	7.10—8.30
Жито	5.80—6.35	5.75—6.20	5.60—5.85	6.——6.45
Ячмѣнь	6.——6.75	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Овесъ	6.——6.40	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Горохъ	6.20—9.75	6.——9.—	6.——8.50	6.30—9.75
Выка	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Рѣпакъ	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Хмель	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Конюшина чер.	42.—52.—	42.—52.—	45.—51.—	45.—52.—
Конюшина бѣла	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Оковита	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.
Хмель ôдъ —·— до —·— за 56 кильо.
Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ ôдъ —·— до —·— зл.

Переписка Редакціи.

П. Горб. въ Одреховѣ: Зъ рекламацією своєю зволыте звернутись до ц. к. Староства.

Всп. Іоанъ Матковскій въ Перестрицѣ: Письмо Ваше для насъ незрозумѣле. Льоґики больше на милый Богъ! Єсли хочете, пошлѣть сами свою жертву на Памятникъ Мицкевича, мы не посередничимо. Зъ рештою дѣло въ ц. к. Староствѣ.

Одвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

ИНСЕРАТЫ до „Народнои Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовôмъ инсератѣ стоитъ 7 кр., при бôльше разовôмъ помѣщеню 6 кр. ôдъ стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрî частѣйше будутъ свои оповѣщеня умѣщати, одержують ôдповѣдный рабатъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, подъ зарядомъ В. И. Вебера